

Utviklingsplanen gir retning, og funnene viser at vi er på rett spor!

Påfyll, 9. april

Usman C. Aslam

Utviklingsplan for skolebibliotekene | Fylkesbiblioteket i Akershus, Buskerud og Østfold (fylkesbiblioteketabo.no)

Bakgrunn

- Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023
 - “bruk av skolebibliotek vil kunne **støtte elevenes læring** generelt og ha en særlig viktig rolle i skolens arbeid med å utvikle elevenes leseferdigheter og leseglede, språkkompetanse, medie- og informasjonskompetanse samt digital dømmekraft.”
- Temastrategi for bibliotekutvikling 2022-2025
 - Det skal utarbeides en utviklingsplan for bibliotek i videregående skole som **forsterker bibliotekenes rolle som pedagogisk læringsarena i skolen**
- Fra mandatet
 - Gode skolebibliotek er viktig for å realisere skolens nye læreplan som blant annet legger vekt på dybdelæring, kritisk tenking, demokrati og medvirkning, grunnleggende ferdigheter og et inkluderende læringsmiljø. **Utvikling av bibliotekarrollen** er en sentral del av dette arbeidet
 - Utviklingsplanen skal være med på å oppfylle **Rammeverket for lærere og ledelse, Strategi for fullført og bestått og Fullføringsreformen**

Arbeidsgruppe

- Arbeidsutvalget for skolebibliotekarene valgte ut bibliotekarer som ble spurt
- Representasjon mht. region (Akershus, Buskerud, Østfold)
- Representasjon mht. utdanningsprogram (ST, YF)
- Bonus: vi fant fram til en gjeng som likte å jobbe sammen

Vår drømmesituasjon – hva ønsker vi med utviklingsplanen?

En konkret utviklingsplan å forholde seg til

At elevene trives enda mer i biblioteket

Bibliotekarer med høy formidlingskompetanse

Godt samarbeid med skolebibliotekarer ved andre skoler

Eget rom for skriveverksted inkl. samarbeid med lærer

En god plan for undervisning informasjonskompetanse

Skolebiblioteket er en ekstra dimensjon

Framoverlent Digital SPYDSPISS
Våge å være – ovenfor de ansatte og elevene
SKOLEBIBLIOTEKAREN

Et rom tilført tverrfaglighet

Mer aktive lesere

Ledelse og lærere er bevisst den kompetansen SB har

Bibliotekaren som naturlig samarbeidspartner i arbeid med kildekritikk

Godt forankret i ledelsen

Mindre skranke – mer tilpasningsdyktig – rundt i lokale?

Digitale lisenser administreres av noen andre

Skolebibliotekaren har kompetanse - utviklingsmuligheter

Bibliotekar/bibliotekleder møter i ledergruppa

På ukentlig fellestid med pedagoger

Tilstrekkelig med tid til samarbeid med ulike profesjoner i skolen

Rektor er bibliotekarens nærmeste leder

SAMARBEID
Planlagt/ad hoc
Vi er et lag rundt elevenes læring

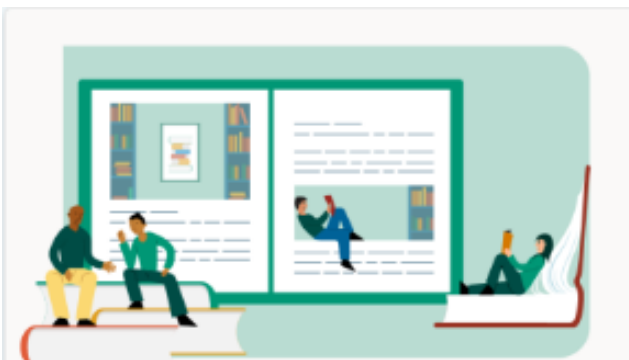
S.B. anses som en naturlig samarbeidspartner ifm læring

Skolebiblioteket er involvert i tverrfaglige prosjekter

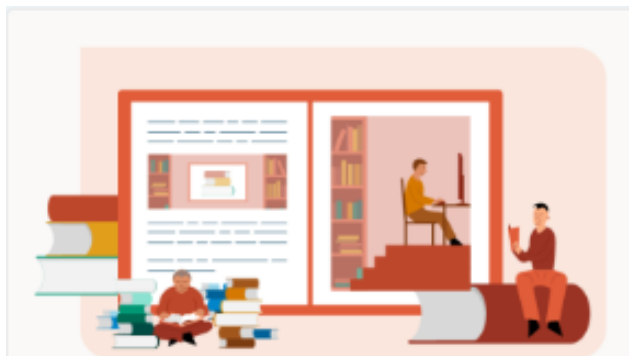
Samarbeid med lærere er satt i system (ikke personavhengig)

Biblioteket er navet i elevtjenesten

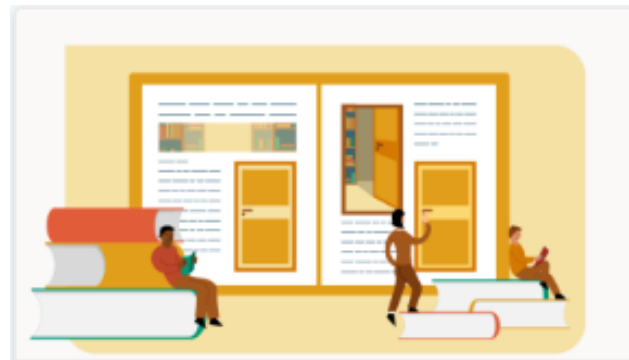
De 4 utviklingsområdene:

Møteplass og læringsarena

Skolebibliotekaren i profesjonsfelleskap

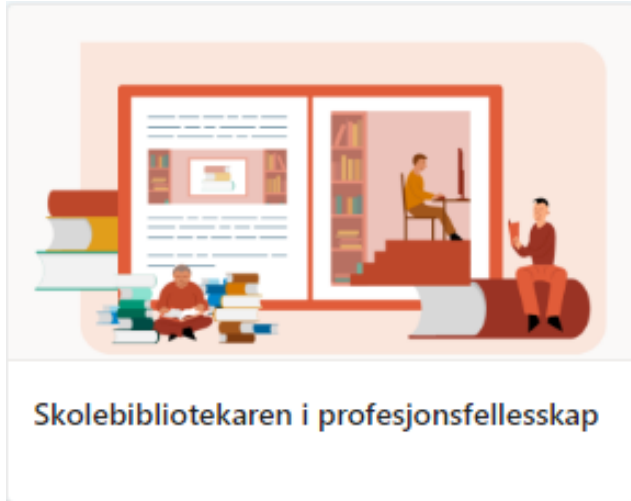
Lesing åpner dører

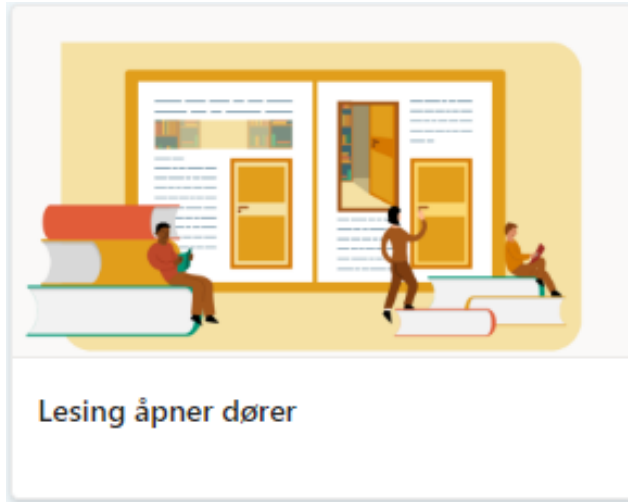
Kildekritikk og kildetilitt

- Skolebibliotekene er inkluderende og trygge møteplasser
- Skolebiblioteket er et sted for læring og samarbeid
- Skolebibliotekaren gjør digitale bibliotekressurser tilgjengelig og synlige

- Skolen har en skolebibliotekar som er rustet for nåtiden og fremtiden
- Skolebibliotekaren deltar i skolens profesjonsfelleskap og arbeider for å fremme elevenes læringsutbytte

- Skolebiblioteket skaper flere og bedre lesere
- Skolebiblioteket er navet i skolens arbeid med lesestimulering
- Skolebiblioteket gjør elevene rustet til å møte de lesekravene samfunnet stiller

Kildekritikk og kildetillit

- Skolebiblioteket skal være pådriver i skolens arbeid søkekompetanse, kildekritikk og kildetillit
- Skolebibliotekene skal bidra til at elevene er etterrettelige i sin kildebruk

Et obs!

Nyhetens interesse,
entusiasme, mye
morsom jobbing

Hva skjer her?

Oppfølging og vedlikehold

Nettverksdag høst 22

- Presentasjon av planens hovedområder
- Presentasjon av nettsiden
- Gruppearbeid

Nettverksdag høst 23

- «Skolebiblioteket som læringsarena» - hva kan skolebibliotekaren bidra med?
- Deling av praksis
 - 3 bibliotekarer delte opplegg som var i tråd med utviklingsplanen
- Panelsamtale basert på innspill fra en forms-undersøkelse bibliotekarene hadde svart på

Status etter et halvt år med felles utviklingsplan for skolebibliotekene i Viken

Forms-undersøkelse i forkant av nettverksdagen

41 svar sendt inn

Har utviklingsplanen påvirket arbeidet på ditt skolebibliotek siden den ble lansert i februar i år?

51%

Ja

48%

Nei

Hovedfunn fra undersøkelsen

Hovedfunn 1: Utviklingsarbeid

Hovedfunn 2: Skolebibliotek som en del av skolens pedagogiske virksomhet

Hovedfunn 3: Forankring og legitimitet

Hovedfunn 4: Arbeid i profesjonsfelleskap

Hovedfunn 1: Utviklingsarbeid

- Ikke tilstrekkelig med tid til å arbeide med planen pga. andre merkantile oppgaver
- Innføringen av Quria har krevd mye energi og oppmerksomhet
- Planen har fungert som en viktig bevisstgjøringsfaktor om hva som er mulig å oppnå/få til.

Hovedfunn 2: Skolebibliotek som en del av skolens pedagogiske virksomhet

- Biblioteket er en del av skolens pedagogisk utviklingsplan
- Skolebiblioteket er ikke inkludert i skolens planarbeid, vanskeliggjør å jobbe med utvikling
- Bruker utviklingsplanen aktivt for å vise hvordan biblioteket kan brukes, spesielt med fokus på lesing og kildekritikk.

Hovedfunn 3: Forankring og legitimitet

- Forankring og eierskap hos skolens ledelse er avgjørende
- **Pedagogisk leder:** Har bidratt til økt bevissthet om bibliotekets potensial
- Planen kan brukes til å forsvare valgene man tar i bibliotekhverdagen.
- Underbygge behovet for en felles standard for informasjonskompetanse på skolen og behovet for økt satsning på lesing.
- Planen har gitt bibliotekaren faglig støtte og legitimitet.
- Målene brukes aktivt for å sikre at vi er «på riktig kurs».
- Verktøy for planlegging og bevisstgjøring av bibliotekets arbeid, med mål om varig forankring

Hovedfunn 4: Arbeid i profesjonsfelleskap

Lærernes profesjonsfelleskap:

- Samarbeid med lærere om undervisningsplaner, og bibliotekaren tilpasser bokutstillinger
- Veileder elever
- Planen har ført til økt samarbeid med enkeltlærere og faglærergrupper
- Mer fokus på skolebiblioteket som møteplass og læringsarena

Profesjonsfelleskap for skolebibliotekarer:

- Samles for å inspirere hverandre, dele opplegg og hjelpe hverandre.
- Hospitering kan være nyttig for å lære av andre
- Tips og råd for hvordan man jobber med ulike områder i utviklingsplanen.
- Dele ideer til undervisningsopplegg
- Økt digital samarbeid
- Aktiv deltakelse på kurs og konferanser for kompetansebygging

Noen sitater fra undersøkelsen

«Jeg synes det er flott å ha en plan for å synliggjøre for rektorer og andre hva et skolebibliotek bør og skal være, men i år har mye av min tid vært brukt til nytt biblioteksystem og daglig drift. Syns også det er fint å ha mål jeg kan strekke meg etter, så om det ikke har påvirket meg direkte, så er den en bevisstgjøring for hva som kan være mulig å få til.»

«[...] at man kan bruke den til å forsvare sine valg i bibliotekhverdagen.»

«Min leder har blitt mer bevisst på hva skolebiblioteket kan bidra med.»

«Det skal settes ned en arbeidsgruppe som skal samarbeide om hvordan biblioteket best skal knyttes til undervisning for å få mest mulig ut av tidsbruken i klasserom.»

Noen overordnede perspektiver

- Skolebiblioteket skal være en integrert del av skolens pedagogiske virksomhet.
- Utviklingsplanen viser denne planen muligheter for utvikling.
- Utviklingsplan som legger vekt på den pedagogiske gevinsten som satsing på skolebibliotek gir.